

Overzicht van de Programma's van Toetsing en Afsluiting per vak voor het havo.

Inleiding

In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) wordt per vak aangegeven op welke wijze het schoolexamendossier wordt ingericht met schoolexamens (SE). Het PTA vermeldt per schoolexamen de toetsvorm, waar mogelijk de tijdsduur, de getoetste stof en de domeinen waar dit bij aansluit, de periode waarin het examen wordt afgenomen, de weegfactor van het examen en of het examen herkanst kan worden of niet. Middels de studiewijzers wordt een verdere uitwerking van de gang van zaken gegeven bij de verschillende vakken.

Examenreglement

Het afronden van alle in het PTA opgenomen onderdelen van het schoolexamen is voorwaardelijk om deel te mogen nemen aan het centraal schriftelijk eindexamen (CSE). De wijze waarop wij als school het schoolexamen hebben georganiseerd en alle aanvullende regelgeving betreffende de (school)examens is vastgelegd in het Examenreglement Libréon. Het Examenreglement is terug te vinden op de website van onze school.

Examencommissie

De examencommissie bewaakt en bevordert de kwaliteit van de schoolexaminering en bijhorende processen. Daarnaast neemt de examencommissie (individuele) verzoeken en/of klachten ten aanzien van (school)examens in behandeling. Het contact met de examencommissie verloopt via de afdelingsleider van de betreffende afdeling.

De examencommissie bestaat uit vijf personen:

- Patrick van den Berg: afdelingsleider bovenbouw havo en docent Engels.
- Niels van Hoek: afdelingsleider bovenbouw vwo en docent L.O. en BSM.
- Willem Huibers: leerlingcoördinator bovenbouw havo en docent economie.
- Jonieke Oomen: examensecretaris en docent wiskunde.
- Sep Botermans: examensecretaris en docent aardrijkskunde.

Toetsvormen

Er bestaan verschillende manieren waarop schoolexamens afgenomen kunnen worden. Onderstaande tabel geeft overzicht van de verschillende *toetsvormen* en de wijze waarop deze in het PTA worden afgekort:

Schriftelijk schoolexamen	S
Praktisch schoolexamen	P
Mondeling schoolexamen	M
Praktische opdracht	PO
Handelingsdeel	HD
Kijk- en luisteroets	KLT

Handelingsdelen

De handelingsdelen die in het PTA genoemd worden dienen allemaal naar behoren (in het PTA afgekort met n.b.) afgerond te zijn.

- Het naar behoren afronden van een handelingsdeel in een voorexamenjaar is een voorwaarde om bevorderd te kunnen worden naar het volgende leerjaar.
- Het naar behoren afronden van een handelingsdeel dat direct gekoppeld is aan een schoolexamen is een voorwaarde om deel te kunnen nemen aan het schoolexamen. Een leerling die hier niet aan voldoet, kan niet deelnemen aan het schoolexamen en is daarmee automatisch aangewezen op de herkansing.

Profielwerkstuk

Het schoolexamen omvat ook het profielwerkstuk (PWS). Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie inbegrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel (= vakkenpakket) van de kandidaat. Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft op havo een omvang van minimaal 320 uur en op vwo een omvang van minimaal 400 uur. De kandidaat werkt in een twee- of drietal aan het profielwerkstuk. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer dat voor de uitslagbepaling meeweegt in het zogenaamde combinatiecijfer. De kandidaat krijgt in het pre-examenjaar de handleiding voor het profielwerkstuk uitgereikt met daarin de bijbehorende regels, afspraken, deadlines en wijze van beoordeling.

Combinatiecijfer

Het combinatiecijfer is het resultaat van het ongewogen gemiddelde van de op een geheel getal afgeronde SE-resultaten voor CKV, maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk. Het ongewogen gemiddelde van de samenstellende cijfers wordt afgerond op een geheel getal. Géén van de samenstellende cijfers mag lager zijn dan een afgeronde 4. Het combinatiecijfer telt op dezelfde manier mee als elk ander vak in de slaag-/zakregeling

Roostering van de toetsmomenten

Het Onze Lieve Vrouwelyceum verdeelt een schooljaar in drie lesperiodes. Het schoolexamen havo wordt afgenomen in de leerjaren 4 en 5; daartoe zijn deze leerjaren verdeeld in een aantal schoolexamenperiodes:

SE-periode 1: gehele schooljaar 4 havo.

SE-periode 2: start 5 havo t/m de OLV-week in het najaar.

SE-periode 3: OLV-week in het najaar t/m de SE-week in januari

SE-periode 4: januari t/m de SE-weeken in maart/april.

In 4 en 5 havo worden de schriftelijke schoolexamens in principe in de toets- en schoolexamenweken (SE-weeken) afgenomen. Mondelinge schoolexamens, praktische opdrachten en praktische schoolexamens kunnen ook daarbuiten afgenomen worden.

Herkansingsregeling

Voor iedere schoolexamenperiode geldt dat er één schoolexamen herkanst mag worden. Verder geldt:

- Toetsen uit SE-periode 1 worden begin 5 havo herkanst of ingehaald, na bevordering naar het eindexamenjaar.
- In het PTA is vermeld of een werk al dan niet herkanst kan worden.
- De examenkandidaat is zelf verantwoordelijk voor het tijdig inschrijven voor een herkansing.
- Bij herkansing telt altijd het hoogste cijfer.
- De exacte planning van de herkansingen en het inschrijven hiervoor, staat opgenomen in de jaarplanning.

Afwezigheid

Indien de kandidaat vanwege ziekte of een andere vorm van kennelijke overmacht niet kan deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen, dienen de ouders/voogd/verzorgers de betrokken afdelingsleider hiervan zo vroeg mogelijk voor aanvang van het schoolexamen telefonisch op de hoogte te stellen.

- HAVO: Patrick van den Berg → 06-42309383.
- VWO: Niels van Hoek → 06-51777683.

Indien betreffende afdelingsleider op dat moment niet bereikbaar is, wordt telefonisch contact opgenomen met de receptie van school via 076-5224707.

Tevens wordt een schriftelijke en door ouders/voogd/verzorgers ondertekende verklaring, per mail verstuurd aan de betreffende afdelingsleider.

- HAVO: Patrick van den Berg → pvdberg@olvbreda.nl
- VWO: Niels van Hoek → nvhoek@olvbreda.nl

Bij meerderjarigheid treedt de kandidaat in de plichten van zijn ouders, voogd of verzorgers.

Een door ziekte, of een andere vorm van kennelijke overmacht, gemist schoolexamen wordt ingehaald in de eerst volgende herkansingsperiode. Als gevolg hiervan is herkansen van het betreffende in te halen werk, niet mogelijk.

Indien er sprake is van een situatie waarbij een kandidaat langere tijd afwezig is en/of meerdere schoolexamens moet verzuimen dan wordt in overleg met de kandidaat, ouders/verzorgers en examencommissie een plan van aanpak opgesteld. Hierbij kan het inhaalmoment buiten de herkansingsperiode ingepland worden. Bovendien kan de toetsvorm afwijken van de oorspronkelijke vorm.

Indien de kandidaat een herkansing mist door ziekte of een andere vorm van kennelijke overmacht, is het als regel niet meer mogelijk deze toets in te halen.

Ongeoorloofd afwezig

Indien de kandidaat bij een schoolexamen afwezig is zonder geldige reden of als gevolg van het te laat op een zitting aankomen (meer dan 30 minuten na aanvang van de zitting), dan geldt dat de kandidaat ongeoorloofd afwezig is. In dat geval dient de kandidaat een herkansing in te zetten om het gemiste schoolexamen alsnog te maken. Het herkansen van een wel gemaakt werk behoort daarmee niet meer tot de mogelijkheden in de betreffende

examenperiode.

Indien de kandidaat bij meerdere schoolexamens in één schoolexamenperiode ongeoorloofd afwezig is, is de consequentie automatisch dat de kandidaat het schoolexamen niet meer tijdig af kan ronden en niet deel kan nemen aan het CSE.

Rekenen

Voor examenkandidaten zonder wiskunde is het schoolexamen **rekenen** verplicht. Het schoolexamen toetst de kandidaat op het referentieniveau 3F. Het resultaat voor het schoolexamen rekenen telt niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

Hulpmiddelen

Voor alle vakken betreffen de algemene hulpmiddelen bij het maken van een SE een pen (blauw of zwart schrijvend), tekenpotlood, blauw en rood potlood, liniaal met millimeterverdeling, passer, nietmachine, geometrische driehoek, vlakgum en eenvoudige rekenmachine (niet programmeerbaar). Met uitzondering van het vak maatschappijleer, is tijdens een SE bij alle vakken het gebruik van een woordenboek Nederlands toegestaan. Bij bepaalde SE's kan gebruik gemaakt worden van extra hulpmiddelen. Onderstaande tabel geeft overzicht van deze extra hulpmiddelen.

Extra hulpmiddelen:	
Aardrijkskunde	Grote Bosatlas 55 ^e editie
Biologie, natuurkunde en scheikunde	BINAS
Moderne vreemde talen (Engels, Duits en Frans)	Woordenboek van en naar de doeltaal
Wiskunde A/B	Grafische rekenmachine in examenstand

Met uitzondering van een grafische rekenmachine, worden eventuele extra hulpmiddelen verstrekt door school.

Generatieve AI

Het gebruik van generatieve AI (artificial intelligence) is bij het (school)examen niet toegestaan. Indien er sprake is van een uitzondering, worden er door de examinator per schoolexamenonderdeel nadere specifieke criteria aangegeven voor toegestaan gebruik.

Indien een examinator het vermoeden heeft van onrechtmatig gebruik van AI, heeft de examinator de mogelijkheid om een aanvullend mondeling examen af te nemen. De doelstelling van een dergelijk aanvullend mondeling examen is het (opnieuw) toetsen van het kennis en/of kundenniveau van betrokken examenkandidaat binnen een specifiek schoolexamenonderdeel, om zo tot een inhoudelijk passende cijferbeoordeling te komen.

Om tot een aanvullend mondeling examen over te gaan, wordt het examenwerk eerst bij een vakcollega voorgelegd ter tweede beoordeling. Indien beide vakcollega's gerede twijfel hebben bij de authenticiteit van het ingeleverde examenwerk, wordt

daarvan schriftelijk/per mail melding gedaan bij de betreffende afdelingsleider uit de examencommissie. Een aanvullend mondeling examen wordt afgenomen in bijzijn van een toehoorder en het definitieve resultaat voor betreffend schoolexamenonderdeel wordt binnen drie werkdagen met betrokken examenkandidaat en de examencommissie gedeeld.

Extra faciliteiten

De school heeft mogelijkheden om leerlingen in bijzondere gevallen extra faciliteiten aan te bieden. Voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie zijn de faciliteiten vastgelegd in het dyslexieprotocol.

Leerlingen met dyslexie die beschikken over een officiële verklaring van een deskundige, kunnen bij schriftelijke toetsen gebruik maken van Clareo en standaard krijgen zij tijdverlenging:

- toetsen tot 90 minuten: 10 minuten
- toetsen van 90-120 minuten: 20 minuten
- toetsen vanaf 120 minuten: 30 minuten

Leerlingen met dyscalculie die beschikken over een officiële verklaring van een deskundige, mogen een rekenkaart gebruiken.

Examenkandidaten die vanwege een andere beperking dan hier zojuist genoemd behoefte hebben aan extra faciliteiten tijdens examens, kunnen hiertoe een onderbouwd verzoek indienen bij de examencommissie.

Doublure

Indien er geen bijzondere omstandigheden zijn, vervallen bij een doublure in 4 of 5 vwo in principe alle dat schooljaar behaalde resultaten. In overleg met de vakdocent en na goedkeuring van de examencommissie kan de examenkandidaat eerder behaalde SE-resultaten laten staan. Hiervoor dient de examenkandidaat een aanvraagformulier in te vullen via betrokken afdelingsleider.

Doorstroom naar het vwo

Na het behalen van het havodiploma bestaat de mogelijkheid om door te stromen naar 5vwo. Bij deze doorstroom geldt:

- De leerling kan kiezen voor vrijstelling van CKV en/of maatschappijleer. Bij de keuze voor vrijstelling verdwijnt het vak uit het combinatiecijfer op het vwo.
- Levensbeschouwing en het PWS worden opnieuw gedaan.
- Een doublure in 5vwo is niet toegestaan.

Belangrijkste afspraken bij schoolexamens:

Ben je door ziekte of een andere onvoorziene omstandigheid niet in staat een SE te maken, dan zorg je ervoor dat je vóór aanvang van het SE telefonisch afgemeld bent bij betrokken afdelingsleider.

- HAVO – Patrick van den Berg – 06-42309383.
- VWO – Niels van Hoek – 06-51777683.

Bij geen gehoor wordt contact gelegd via de receptie van de school op telefoonnummer 076-5224707.

10 minuten vóór aanvang van het schoolexamen ben je aanwezig in de afnameruimte.

Mobiele telefoons, horloges, smartwatches en soortgelijke (digitale) apparatuur zijn in de examenzaal niet toegestaan.

Alleen spullen die voor het maken van betreffend schoolexamen nodig zijn, mogen het lokaal in. Een jas, tas en andere spullen berg je voor aanvang van het SE op in je kluis.

